

APROBAT,
Președinte CRESA CENTRU
ION DUMITREL

PROCES VERBAL
privind reuniunea de lucru a membrilor Comitetului Regional de Evaluare
Strategică și Corelare Centru
15 iulie 2014

În data de 15 iulie 2014 a avut loc la Alba Iulia în județul Alba, întâlnirea de lucru a Comitetului Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare Centru.

La această întâlnire au fost prezenți un număr de 14 membri și supleanți desemnați în CRESA Centru.

Membrii Comitetului Regional de Evaluare Strategică și Corelare Centru prezenți la această reuniune au fost:

1. Ion Dumitrel, Președinte Consiliul Județean Alba
2. Mircea Hava, Primarul Municipiului Alba Iulia, reprezentat de doamna Andreea Groza
3. Daniel Breaz, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, reprezentat de doamna Andreea Muntean
4. Aristotel Căncescu, Președinte Consiliul Județean Brașov, reprezentat prin domnul Mihail Veștea
5. Silviu Costea, Președinte Camera de Comerț și Industrie Brașov
6. Tamás Sándor, Președinte Consiliul Județean Covasna, reprezentat prin domnul Szász Jenő
7. Ciprian Dobre, Președinte Consiliul Județean Mureș reprezentat prin domnul Ovidiu Dancu
8. Antal Arpad, Primar Municipiul Sfântu Gheorghe, reprezentat prin domnul Czibalmos Kozma Csaba
9. Borboly Csaba, Președinte Consiliul Județean Harghita, reprezentat prin domnul Peli Levente
10. Ráduly Róbert Kálmán, Primarul Municipiului Miercurea Ciuc, reprezentat de doamna Dosa Eszter
11. Csegi Sandor, Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
12. Ioan Cindrea, Președinte Consiliul Județean Sibiu
13. Klaus Werner Iohannis, Primar Municipiul Sibiu, reprezentat de doamna Bianca Nastalin
14. Claudiu Coman, Universitatea Transilvania Brașov, reprezentat de doamna Carmen Buzea

Participanți având rol de observator și invitați în cadrul ședinței au fost:

1. Ioan Ursa, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
2. Mihai Croitoru, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice

Teme discutate:

Ședința CRESC Centru s-a desfășurat după următoarea agendă:

1. Aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 24.10.2013
2. Adoptarea Raportului de activitate al CRESC Centru pe anul 2013
3. Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru
4. Informare privind programarea 2014-2020. Prezentare a Documentului Consultativ privind Programul Operațional Regional 2014-2020
5. Prezentare raport final studiu „Actualizarea evaluării intermediare a POR 2007-2013“
6. Corelarea proiectelor finanțate / finanțabile la nivelul Regiunii Centru din fonduri publice.

Ședința a fost condusă de domnul Ion Dumitrel, Președintele Consiliului Județean Alba și președintele CRESC Centru.

Domnul Ion Dumitrel a deschis ședința CRESC Centru și a trecut la primul punct de pe agendă, aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 24.10.2013, menționând că acesta a fost transmis prin e-mail tuturor membrilor CRESC. Cei prezenți au fost întrebați dacă au de completat ceva referitor la acesta. Nu a existat niciun comentariu. **Procesul Verbal a fost supus la vot și a fost aprobat în unanimitate.**

Domnul Ion Dumitrel a trecut la punctul 2 din agendă – Adoptarea Raportului de activitate al CRESC Centru pe anul 2013. Prezentarea a fost realizată de domnul Tudor Udrea, Șef serviciu Planificare, Programe și Monitorizare POR în cadrul ADR Centru.

Domnul Tudor Udrea, Șef serviciu Planificare, Programe și Monitorizare POR a prezentat Raportul de activitate al CRESC Centru pe anul 2013. S-a menționat că în conformitate cu art. 14, lit. g) din Anexa 1 la HG 1383/2008, secretariatul CRESC redactează rapoartele anuale de activitate ale CRESC pe care îl supune adoptării de către membrii CRESC Centru, și ulterior avizării Consiliului pentru Dezvoltare Regională. În cursul anului 2013 au avut loc 3 reuniuni ale CRESC Centru. În urma celor 3 reuniuni ale Comitetului Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare Centru din anul 2013, au fost adoptate 4 hotărâri cu privire la aprobarea proceselor verbale ale CRESC Centru, precum și aprobarea raportului privind activitatea CRESC Centru în cursul anului 2012. În cadrul acestor reuniuni s-au discutat aspecte privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru, stadiul pregătirii Regiunii Centru pentru perioada de programare 2014-2020 și corelarea proiectelor finanțate / finanțabile prin POR cu cele finanțate / finanțabile prin celelalte programe operaționale sau alte fonduri la nivelul Regiunii Centru. De asemenea, în cadrul ședinței din 24 octombrie 2013 a fost prezentată și o informare privind studiile aflate în derulare la nivelul Autorității de Management care au relevanță din perspectiva implementării POR 2007-2013 și a îmbunătățirii sistemului pentru perioada de programare 2014-2020.

Domnul Ion Dumitrel a trecut la punctul 3 din agendă – Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru. Prezentarea a fost realizată de doamna Maria Ivan, director Organism Intermediar POR în cadrul ADR Centru.

Doamna Maria Ivan, Director Organism Intermediar POR a prezentat stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru la 30.06.2014. Până la data de 30 iunie a.c. au fost depuse un număr de 1192 proiecte având o valoare totală a sumei solicitate de 1.222,1 milioane euro. Dintre acestea, pentru 434 proiecte au fost încheiate contracte de finanțare având o valoare totală a sumei solicitate de 541,71 milioane euro; 28 de proiecte sunt în fază precontractuală cu o valoare a sumei solicitate de 32,39 mil. euro; 78 de proiecte se află în lista de rezervă; 43 proiecte sunt în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție, iar 609 de proiecte au fost respinse. În ceea ce privește implementarea proiectelor contractate, din cele 434 de proiecte contractate, până la 30.06.2014, 267 proiecte au fost finalizate și 46 de proiecte au fost reziliate (1 pe DMI 4.1, 44 pe DMI 4.3 și 1 pe DMI 5.2). De asemenea pentru cele 434 proiecte contractate s-au rambursat cheltuieli în valoare de 211,59 mil. euro, reprezentând un grad de absorbție la nivel regional, luând în calcul sumele alocate prin FEDR și prefinanțarea dedusă, de 51,90%.

În continuare s-a trecut la o prezentare a stadiului proiectelor depuse pe fiecare domeniu major de intervenție în parte, prezentare care a inclus: numărul proiectelor depuse, a celor contractate, a celor aflate în fază precontractuală sau în evaluare, a sumelor plătite, precum și fotografii de la proiectele finalizate, conform prezentării puse la dispoziția tuturor membrilor CRESC Centru.

Printre principalele probleme întâlnite în implementarea POR menționăm: nereguli și probleme întâlnite în realizarea procedurilor de achiziție publică care au determinat realizarea de corecții financiare la contractele de finanțare; modificarea legislației în ce privește achizițiile publice, fapt ce a determinat întârzieri în implementarea proiectelor, dar și întârzieri sau blocaje în asigurarea resurselor financiare pentru realizarea proiectelor. De asemenea, mai sunt probleme în ceea ce privește calitatea documentațiilor tehnice, suprapunerea implementării proiectelor finanțate prin POR cu cele finanțate pe POS Mediu și lipsa evaluatorilor independenți pe care îi asigură AMPOR. Pentru fiecare dintre aceste probleme au fost emise la nivelul AMPOR o serie de instrucțiuni care au prevăzut măsuri de rezolvare a acestora și de preîntâmpinare a unor astfel de probleme în viitor. Din păcate, continuă să fie probleme pe achiziții cu toate măsurile luate de ANRMAR. Probleme în derularea unor situații de lucrări semnate de constructor, diriginte de șantier și beneficiar, care sunt mai mari decât ceea ce se constată la vizita în teren.

În finalul prezentării, doamna director Maria Ivan a prezentat concluziile ședinței Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional (CMPOR) care a avut loc în perioada 19 - 20 iunie 2014. În cadrul ședinței s-a propus și aprobat utilizarea sumelor rămase disponibile din creanțe bugetare, economii, reduceri procentuale, din rezilierea contractelor de finanțare, ceea ce ar putea avea ca rezultat ajustarea alocărilor regionale, pentru contractarea suplimentară a proiectelor ce pot fi identificate și implementate până la 31 decembrie 2015, în cadrul axelor prioritare. Această realocare de 10% se poate realiza și între regiuni în scopul atingerii unui grad maxim de absorbție a resurselor financiare ale Programului Operațional Regional 2007- 2013. Totodată, în cadrul ședinței CMPOR s-a aprobat Raportul Anual de Implementare a Programului Operațional Regional în anul 2013, precum și modificarea țintelor pentru unii indicatori din program.

Vă mulțumesc pentru atenție și dacă sunt întrebări suplimentare vă stau la dispoziție.

Domnul Ion Dumitrel - Vă mulțumim doamna Ivan, dacă sunt întrebări? Dacă nu, atunci vă propun să mergem mai departe. Rugăm pe domnul Tudor Udrea să ne prezinte Informare privind programarea 2014-2020. Prezentare a Documentului Consultativ privind Programul Operațional Regional 2014-2020.

Domnul Tudor Udrea, Șef serviciu Planificare, Programe și Monitorizare POR a prezentat acest punct. În ceea ce privește programarea pentru perioada 2014-2020, putem spune că pregătirile la nivel european au intrat în linie dreaptă odată cu adoptarea pachetului legislativ pentru perioada 2014-2020, astfel că în 20 decembrie 2013 au fost publicate în Jurnalul Oficial al UE principalele regulamente care reglementează acest proces în perioada 2014-2020.

Referitor la acțiunile întreprinse la nivel național privind pregătirea pentru perioada 2014-2020, vă menționez că în data de 7 iulie 2014 s-a transmis la Bruxelles ultima versiune oficială a Acordului de Parteneriat pentru 2014-2020, propus de România. Principalele măsuri de dezvoltare socio-economică propuse în Acordul de Parteneriat pentru România vizează 5 provocări în materie de dezvoltare: competitivitatea, oamenii și societatea, resursele, infrastructura, administrația și guvernarea. Ca și structură instituțională pentru perioada 2014-2020, aceasta a fost concentrată față de perioada actuală doar la nivelul a 3 ministere: Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Agriculturii.

Totodată, în data de 19 martie 2014, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a publicat Documentul Consultativ al Programului Operațional Regional 2014-2020, investițiile propuse pe POR fiind incluse în cadrul a 10 Axe prioritare, rezultate în baza obiectivelor tematice europene, Ca și tipuri de investiții propuse pentru viitorul Program Operațional Regional enumerăm: dezvoltarea infrastructurii de suport tehnologic; sprijinirea IMM-urilor; îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și a clădirilor publice, investiții pentru sistemele de transport public pentru principalele municipalități din România, înlocuirea/îmbunătățirea sistemelor de iluminat pe domeniul public, în special în zonele urbane, reabilitarea și extinderea sistemelor

moderne și eficiente de termoficare publice; protejarea și valorificarea durabilă a siturilor naturale, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv valorificarea potențialului turistic local specific, reabilitarea zonelor istorice (urbane), măsuri pentru mediul urban; creșterea accesibilității zonelor urbane aflate în apropierea rețelei TEN-T, prin construcția și modernizarea conexiunilor secundare și terțiare la rețea, inclusiv prin by-pass, având în vedere eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului; dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale, sprijin dedicat pentru infrastructură unor centre integrate de îngrijire la nivelul comunității, dezvoltarea infrastructurii entităților din domeniul economiei sociale, investiții în spitale și alte elemente de infrastructură din domeniul sănătății publice, acțiuni integrate pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din zonele urbane implementate prin instrumentul CLLD; Cadastru și înregistrarea proprietăților în zonele rurale din România. Vă mulțumesc. Dacă aveți întrebări.

Domnul Ion Dumitrel - Vă mulțumim și noi. Dacă aveți intervenții? Mergem mai departe, la următorul punct de pe agendă – Prezentare raport final studiu „Actualizarea evaluării intermediare a POR 2007-2013”. Va prezenta domnul Tudor Udrea.

Domnul Tudor Udrea – În vederea pregătirii noii perioade de programare și pentru a analiza impactul și rezultatele actualei perioade de programare și pentru a vedea ce poate fi îmbunătățit la sistemul de implementare în perioada următoare la nivel național au fost contractate o serie de studii și lucrări. Astfel Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a identificat o serie de nevoi de expertiză pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor structurale pentru perioada 2007-2013, precum și pentru pregătirea viitoarei perioade de programare. Studiul „Actualizarea evaluării intermediare a POR 2007-2013” face parte din Planul de Evaluare al POR 2007-2013, a fost contractat de AMPOR, în data de 29 aprilie 2013 cu echipa de evaluatori independenți KPMG România SRL. Durata de desfășurare a proiectului a fost de 11 luni.

Obiectivul general al proiectului este de a contribui la absorbția eficientă a fondurilor europene destinate POR 2007-2013 prin evaluarea progresului și a performanțelor înregistrate în gestionarea și implementarea acestuia. Acest studiu a fost contractat de AMPOR la sfârșitul lunii aprilie 2013, în cadrul Planului anual de evaluare al POR pe anul 2011. Studiul a fost realizat de o echipă de evaluatori independenți KPMG România SRL și s-a derulat pe o perioadă de 11 luni, până în aprilie 2014. Raportul final de evaluare a luat în considerare datele existente la 31 decembrie 2013.

Cu o rata de contractare de 104,71% și un procent al sumelor sume rambursate de 44,87%, POR a obținut probabil cel mai bun compromis posibil, date fiind resursele existente și sistemul de management actual. Unele domenii de intervenție au șanse foarte ridicate să își atingă complet obiectivele, în timp ce alte domenii își vor atinge doar parțial obiectivele. Gradul de atingere parțială a indicatorilor de program diferă semnificativ între domenii, între 20-30% și 70-80%. Referitor la nivelul estimat al absorbției fondurilor UE, un risc mediu de dezangajare se situează în jurul valorii de 15%, deci se poate estima o rată a absorbției de 85%, care poate fi considerat o performanță.

Raportul prezintă recomandări pentru a crește nivelul absorbției de fonduri UE, în perioada actuală de programare, respectiv: contractarea în regim de urgență a tuturor fondurilor încă disponibile; ca procesul de contractare să permită proiectelor să fie finalizate până în decembrie 2015 și să ia în calcul posibilele întârzieri care pot apărea în implementarea acestora; ca riscul real de dezangajare să fie monitorizat lunar.

Recomandările aferente perioadei de programare viitoare (2014 – 2020) vizează: alocare financiară regională diferită de la un domeniu de intervenție la altul, în concordanță cu potențialul și specificul nevoilor la nivelul fiecărei regiuni în parte; planificarea intervențiilor cu asigurarea unei corelări depline între Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 și planurile strategice din domeniile sănătate, educație, transport; organizarea de apeluri de proiecte cu termen fix pentru domeniile majore de intervenție care vizează un număr mare de potențiali beneficiari eligibili; promovarea parteneriatului la nivel local între beneficiari mai ales pentru proiectele complexe, care presupun existența unor resurse dificil de asigurat cumulativ în cazul autorităților publice locale de mici dimensiuni; deschiderea liniilor de finanțare cât mai curând posibil după aprobarea POR 2014-2020; OI POR să ofere o informare cât mai completă și relevantă potențialilor beneficiari (help-desk); eficientizarea procedurilor de selecție și contractare a proiectelor, respectiv procesare a cererilor de

rambursare/plată; crearea unui ghid unic de aplicare pentru toate programele operaționale 2014-2020, pentru o informare mai clară și mai coerentă a potențialilor beneficiari.

Domnul Ion Dumitreț - Mulțumim pentru prezentare. Dacă sunt întrebări sau comentarii asupra materialului prezentat? Dacă nu sunt să trecem la următorul punct - Corelarea proiectelor finanțate sau finanțabile din surse publice la nivelul Regiunii Centru. Prezintă tot domnul Tudor Udrea.

Domnul Tudor Udrea - Corelarea este funcția care a rămas în atribuțiile CRESC. Ca de fiecare dată, voi prezenta situația proiectelor contractate și/sau care vor intra la finanțare pe fiecare dintre programele operaționale. Situația prezentată este la data de 31 martie 2014 și a fost realizată în baza listelor de proiecte primite de la autoritățile de management și/sau organismele intermediare ale celorlalte programe operaționale existente la nivelul României, precum și de la Programul Național de Dezvoltare Rurală și Programul Operațional pentru Pescuit.

Astfel, ca urmare a listelor de proiecte primite, la nivelul Regiunii Centru, la data de 31.03.2014, prin toate programele operaționale și de cooperare erau contractate 13718 proiecte cu o valoare totală de 24,87 miliarde lei. Vă mulțumesc pentru atenție și vă stau la dispoziție dacă aveți întrebări asupra informațiilor prezentate.

Domnul Ion Dumitreț - Mulțumim pentru prezentare. Dacă sunt intervenții, discuții, comentarii? Dacă nu sunt, vă mulțumesc pentru faptul că ați răspuns invitației de a participa la dezbateri și declar închise lucrările Ședinței de azi a CRESC Centru.

Concluzii:

În cadrul ședinței CRESC Centru din data de 15 iulie 2014 au fost luate următoarele decizii:

1. S-a aprobat Procesul Verbal al ședinței CRESC Centru din data de 24 octombrie 2013 – Hotărârea CRESC Centru nr. 1/15.07.2014
2. S-a aprobat Raportul de activitate al CRESC Centru pe anul 2013 – Hotărârea CRESC Centru nr. 2/15.07.2014

Întocmit,
Tudor Udrea
Șef serviciu
Planificare, Programe și Monitorizare POR

Data:
17.07.2014

Verificat,
Maria Ivan
Director OI ADR Centru

Avizat,
Simion Crețu
Director General ADR Centru

